

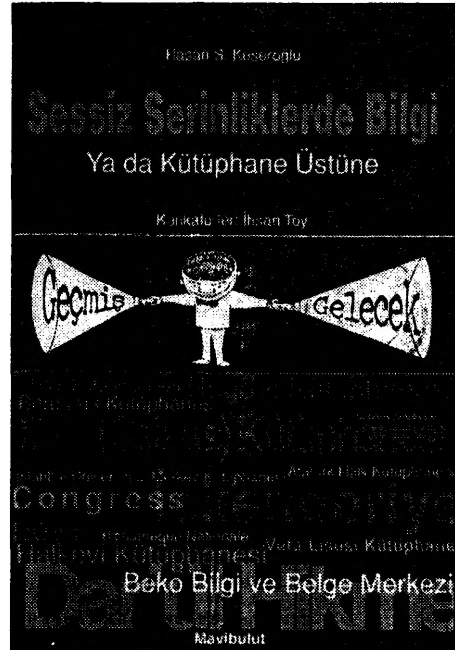
Tanıtım - Değerlendirme

Reviews

Keseroğlu, Hasan S. Sessiz Serinliklerde Bilgi ya da Kütüphane Üstüne. Karikatürler: İhsan Toy. İstanbul: Mavibulut Yayınları, 2004. 64 s. ISBN 975-310-039-6

Hasan Keseroğlu'ndan, mesleki yazı-
nımıza bir armağan daha. İlginç bir baş-
lığı olan, şirin mi şirin bir kitap bu. Sa-
yın Keseroğlu bilginin ve kütüphanenin
önemini, binlerce yıl öncesinden günü-
müze kadar geçirdiği evrimle birlikte
anlatmaya çalışan alçakgönüllü bir yapıt
çıkarmış ortaya. Dergimizin Eylül 2002
sayısında da (cilt 16, sayı 3, sayfa 393)
tanıtımı yapılmış olan Aries dergisinin,
kütüphaneleri konu alan ilk sayısı için
hazırlanan, ancak yayımlanamayan bu
çalışmanın amacı, önsözünde "kütüpha-
nelere gerçekçi bakış noktalarını sağlamak" olarak açıklanıyor. Her toplumda de-
ğişik bir konumda olan kütüphanelerin yalnız kitap, yalnız okuma kavramıyla ör-
tüşdürülemeyeceği, bunun ötesinde değişik özellikleri ve işlevleri olabileceği vur-
gulanıyor. Kütüphaneler artık salt okuma ortamı ve olanağı sağlayan yerler değil;
aynı zamanda demokrasinin yerleşmesine katkı sağlayan, bilgi odaklı toplumsal
merkezlerdir de. Kütüphaneciler de bilgi edinme ve okuma özgürlüğünün, de-
mokrasinin savunucusu ve koruyucusu durumundadırlar. Yazar, deneme biç-
minde hazırladığı yapıtında, "toplumların hoşgörü sınırlarını; insan özgürlüğüne
verdiği özeni ya da özensizliği; gerçek demokrasiye olan inancını ya da inançsız-
lığını; insanın bağımsızlığını, onuruna olan saygısını o toplumun kütüphaneleri-
le ölçebiliriz" derken, kütüphanelerin önemini çarpıcı bir biçimde vurguluyor.
Bir başka çarpıcı ifade de şöyledir : "Kütüphane cömerttir; Tanrı'nın evlerinde
günah çıkarmaya gelenlerin alabileceklerinden daha çoğunu sunabilecek kadar
cömert. Bu cömertliği nedeniyle bugünkü bilim ve teknoloji ivmesi daha da hız
kazanmıştır".

Yapıtın sonuç bölümünde, biz kütüphanecilerin temel eksiğinin, kendimize ve



mesleğimize bakış açımızdan kaynaklandığı belirtilmektedir.Yapıtı güzelleştiren bir öge de, İhsan Toy' un nefis karikatürleri bizce. Dizgideki birkaç yanılsa karşın, hem bilgi uzmanlarına, hem de toplumun her kesiminden kişilere önerilebilecek bir yapıt olduğuna inanıyoruz.

Serhat Baytur
Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi
baytur@bilkent.edu.tr

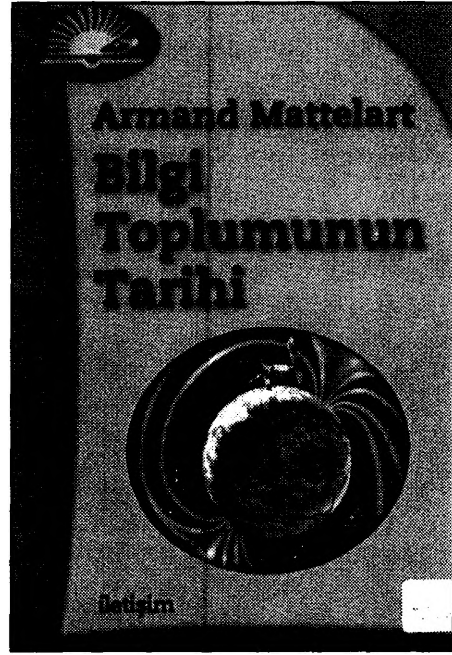
**Mattelart, Armand. *Bilgi Toplumu-
nun Tarihi*. İstanbul: İletişim Yayınla-
rı, 2004. 136 s.**

ISBN 975-050175-6, 8.000.000 TL.

Günümüzde, çeşitli tartışma plat-
formlarında en çok atfı yapılan kavram-
lardan biri de bilgi toplumu kavramıdır.
Bilimadamları, işadamları, politikacılar,
aydınlar başta olmak üzere toplumun bü-
tün kesimleri düşüncelerini belirtirken
bir şekilde bilgi toplumuna değinmekte
ve adeta fikirlerinin geçerliliğini ve doğ-
ruluğunu bu kavrama dayandırmaktadırlar.
Peki bizler, bilgi yöneticileri (ya da
sıradan bireyler) olarak bilgi toplumu
kavramını nasıl algılıyoruz ve tartışma-
ların karizmatik sözcüğü ötesine taşına-
bilmesi için nasıl bir bakış açısına sahi-
biz? Eser, bu konuda daha etkin bir rol oynamak isteyenlerin başvuruda buluna-
bileceği bir niteliğe sahip.

Eser, bilgi toplumunun oluşumunu tarihsel bir süreç içerisinde ele alarak;
“Bilgi toplumu nedir? Bilgi toplumunun oluşumunda hangi etmenler rol oynadı-
mıştır? Bilgi toplumuna hangi aşamalardan geçilerek gelinmiştir?” vb. gibi soru-
ların cevaplarını bulmamızı sağlıyor.

Eserin ilk bölümünde (*Sayı Tapıncı*), 17. ve 18. yüzyıllarda sayıları kullanarak toplumsal hayatı düzenlemeye yönelik çalışmalardan örnekler verilerek, bilgi toplumunun teknolojik kökeninin izleri sürülüyor. İkinci bölümde (*Endüstriyel ve Bilimsel Çağda Yönetim*), 19. yüzyıl endüstri toplumundan ve bu dönemde egemen olan temel yönetim teorilerinden bahsediliyor. Bu arada 1895 yılında iki avukatın Uluslararası Kaynakça Enstitüsü'nü kurarak tüm bilgileri günlük olarak kaydetme girişimlerine yer verilmesi ilginç bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. Üçüncü bölümde (*Bilişim Makinelerinin Ortaya Çıkışı*), II. Dünya Savaşı ve sonrasında yaşanan soğuk savaş dönemindeki askeri ve teknolojik rekabetin, bilgisayarların gelişmesini sağlayarak bilgi toplumunun teknolojik alt yapısını oluşturduğu açıklanıyor. Eserin dördüncü bölümünde (*Endüstri Sonrası Senaryolar*), endüstri toplumunu sona erdiren gelişmelerden ve bu dönemde öngörülen yeni toplum senaryolarından bahsedilerek, endüstri toplumundan yeni bir topluma geçiş süreci anlatılıyor. Beşinci bölümünde (*Serbest Ticaretin Sınanmasında Kamu Politikaları*), bilgi toplumuna geçiş amacıyla çeşitli devletler tarafından uygulanan politikalardan ve bu amaca yönelik kurulan çeşitli kuruluşların bilgi



toplumunun yayılmasına olan etkilerinden söz edilmektedir. Eserin son bölümünde ise (**Küresel Bilgi Toplumu: Jeopolitik Bir Sorun**) günümüzde bilgi toplumu kavramını tartışmaya açarak, bilgi toplumunun ne kadar gerçekçi olduğu, evrensel bir bilgi toplumunun mümkün olup olmadığı ve sivil toplumun bilgi toplumundaki yeri üzerine görüşleri dile getirilmektedir.

Bir bütün olarak değerlendirildiğinde, eser; bilgi toplumunun oluşumunu teknolojik, sosyolojik ve politik bir bütünlük içinde ele alarak, bilgi toplumu kavramına çok boyutlu olarak bakmamızı sağlıyor.

Doğan Karabulut
Hacettepe Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
yüksek lisans öğrencisi
dokartr@yahoo.com

Tiwana, Amrit. *Bilginin Yönetimi : The Knowledge Management Toolkit*. İstanbul : Rota Yayın Yapım Tanıtım, 2003. 640 s. ISBN 975-8296-49-3

Dışbank Kitapları arasında yayımlanan eserin ilk baskısı 2000 yılında Pearson Education Inc. tarafından Prentice Hall'da yapılmış; 2003 yılında da Türkçe baskısı çıkmıştır. Eser üç bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler de kendi içerisinde birbirini takip eden 15 altbölüme ayrılmaktadır. Eserin birinci bölümü “Yola Çıkıyoruz” adını taşımakta ve üç altbölümden oluşmaktadır. Eserin birinci bölümünde;

Sunum,
Bir Üstünlük Olarak Bilgi,
Enformasyondan Bilgiye adlı bölümler yer almaktadır.



İkinci bölüm, “Önümüzdeki Yol: Bilgi Yönetiminin Gerçekleştirilmesi” başlığını taşımakta ve 4.-15. altbölümleri kapsamaktadır. Bu altbölümler de aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

10 Adımlı Bilgi Yönetimi Yol Haritası,
Geliştirilmiş Altyapı,
Bilgi Yönetimi ile İş Stratejisinin Hizalanması,
Altyapısal Temeller,
Bilgi Denetlemesi ve Analizi,
Bilgi Yönetimi Ekibinin Tasarlanması,
Bilgi Yönetimi Sistemi Mimari Planının Yaratılması,
Bilgi Yönetimi Sisteminin Geliştirilmesi,
İlk Örneğin Geliştirilmesi ve Sistemin Yerleştirilmesi,
Bilgiden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Ödül Yapıları,
Bilgi İşlerinin Ölçülmesi İçin Metrikler,
Vaka Örnekleri
adlı altkonulardan oluşmaktadır.

Eserin üçüncü bölümü “Yan Yollar” başlığını taşımaktadır. Ayrıca “Bilgi Yönetimi Değerlendirmesi İçin Araç Takımı – Ek A”, “Bilgi Yönetimi Sistemi Ön Ucu Yapılandırmak İçin Alternatif Şemalar – Ek B”, “Yazılım Araçları – Ek C”

ve “İnternetteki Kaynaklar – Ek D” olmak üzere dört ek bölümden oluşmaktadır.

Eser, bilgi yönetimini tüm yönleriyle ele alarak oldukça ayrıntılı bilgiler vermekte, uygulamadaki sorun ve çözüm yollarını gündeme getirmekte, detaylı şekil ve çizimleriyle açık ve düzeyli bir anlatım tarzı kullanmaktadır. Özellikle bilgi yönetimi ve ilişkili alanlarda çalışma yapan tüm araştırmacılara kaynaklık yapabilecek bir eser olarak nitelendirilebilir.

Arş. Gör. Hakan Anameriç
Ankara Üniversitesi.
DTCF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
anameric@humanity.ankara.edu.tr

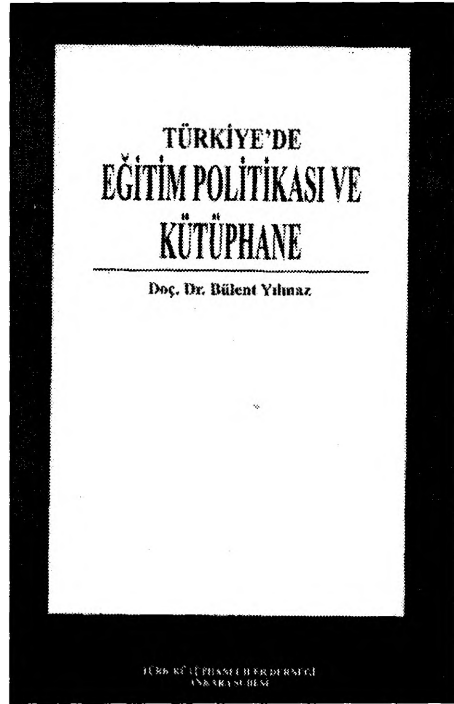
Yılmaz, Bülent. *Türkiye’de Eğitim Politikası ve Kütüphane*. Ankara: TKD Ankara Şubesi, 2004. 211s. ISBN: 975-6351-06-3.

Türk Kütüphaneciler Derneği Ankara Şubesi’nin sekizinci yayını olarak yayımlanan kitap, alanındaki önemli bir eksikliği gidermektedir.

Dört bölümden oluşan bu çalışma, kütüphane kurumunun Türk eğitim politikası içerisindeki algılanış biçimini, yerini ve işlevini belirlemek amacıyla yapılmış olup, “Türkiye’deki eğitim politikasında kütüphane ögesine ilişkin bir yaklaşım yetersizliği ve kavrayış eksikliği bulunmaktadır” biçimindeki varsayım üzerine temellendirilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda, öncelikle eğitim politikası ile eğitim politikası-kütüphane ilişkisi, ilgili kavramlar çerçevesinde kuramsal olarak ortaya konmaya çalışılmıştır. Daha sonra ise oluşturulan kuramsal çerçeve temelinde Türkiye’deki eğitim politikasının kütüphane ögesine ilişkin yaklaşımı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme, Türkiye’de halen yürürlükte olan Anayasa, eğitimle ilgili yasalar, yönetmelikler, Sekizinci Kalkınma Planı, Türkiye Ulusal Programı, 56-57-58-59. Hükümet programları, iktidar olmuş bazı partilerin parti programları ve Milli Eğitim Şuraları ele alınarak yapılmıştır.

Doç. Dr. Bülent Yılmaz bu çalışmayla Türkiye’deki eğitim politikasında kütüphane ögesine ilişkin ciddi boyutlarda bir kavrayış eksikliğinin bulunduğunu, buna göre de kütüphanenin, Türkiye’de ulusal eğitim politikasının bir ögesi olarak değerlendirilmediğini de ortaya koymuştur. Türk eğitim politikası kütüphaneyi eğitimin bir parçası olarak görmemekte, onu teknik bir ayrıntı ve uygulamada çözülmesi gereken bir sorun olarak yönetmelik düzeyinde ele almaktadır. “Türk eğitim politikasının kütüphaneye yaklaşımı, genelde çağdaş özellikler taşımayan, geleneksel bir yapıdadır” sonucuna da varılmıştır.

Çalışma da, yapılan değerlendirmeler ve elde edilen verilere dayanarak, Türk eğitim politikasında kütüphane ögesine ilişkin yaklaşımın, Türkiye’de kütüphaneciliğin geleceğini belirleyecek temel sorunlardan birisi olduğu vurgulanmıştır. Kütüphanecilerin eğitim alanına yönelik bilinç, duyarlılık ve etkinliklerini artırmaları da önerilmiştir.



“Kamu Yönetimi Temel Kanunu”yla halk kütüphanelerinin de yerel yönetimlere devredileceği bir süreçte bu kitabın yayımlanması ayrı bir anlam ifade etmektedir. Çünkü bu yasa devletin halk kütüphanelerine bakış açısının da açık bir göstergesidir.

İsmail ARAYICI
TKD Ankara Şubesi Başkanı
ismail.arayici@kultur.gov.tr

Yeni Süreli Yayınlar

* Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi dergisi. Cilt 1, sayı 1 (Bahar 2004)- .
2/yıl. Antalya : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2004-

ISSN : 1304-5105
Konu : Eğitim.
Adres : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dumlupınar Bulvarı
07058 ANTALYA
Tel. : 0 242 226 19 50
Faks : 0 242 226 19 53
E-posta : aygultoksoz@akdeniz.edu.tr
Internet : www.akdeniz.edu.tr

* FelsefeYazın. Sayı 1 (Nisan-Mayıs 2004)- . 2 a. Ankara : Felsefeciler Derneği,
2004-

Yıllık abonelik : 24.000.000 TL.
Konu : Felsefe, edebiyat.
Adres : Felsefe Yazın Dergisi Bayındır Sok. No:14/22
Kızılay – ANKARA
Tel. : 0 312 431 00 83
0 312 431 00 84
E-posta : felsefeyazindergisi@hotmail.com

* JTL : Journal of Turkish literature. Issue 1 (2004)- . 1/yr. Ankara: Bilkent University Center for Turkish Literature, 2004-

Fiyatı : 50 ABD doları.
ISSN : 1302-1532
Konu : Türk edebiyatı.
Adres : Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi 06800
Bilkent – ANKARA

* Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi. Cilt 1, sayı 1(2004)- .Hatay : Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004-

ISBN : 1304-429x
Konu : Sosyal Bilimler
Adres : M.K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü
Antakya-HATAY
Tel./Faks : 0326 267 36 39
E-posta : sosyalbilimler@mku.edu.tr

* Stratejik öngörü. Sayı 1 (Mayıs 2004)- . 3 a. İstanbul : Türkasya Stratejik Araştırma Merkezi, 2004-

Yıllık abonelik : 35.000.000 TL.
ISSN : 1304-768X
Konu : Politika, uluslararası ilişkiler.
Adres : Türkasya Stratejik Araştırma Merkezi (TASAM)
Halicılar Cad. No:100
34080 Fatih – İSTANBUL
Tel. : 0 212 635 61 51
0 212 532 60 66
Faks : 0 212 532 58 82
E-posta : bilgi@tasam.org
Internet : www.tasam.org